

Asociácia zamestnávateľských zväzov a združení SR

Materiál na mimoriadne rokovanie HSR SR
Dňa 10. apríla 2025

č. 1)

Dopady rozhodnutia USA zaviesť plošné clá na ekonomiku Slovenskej republiky a návrhy riešení

A) K predmetnému rozhodnutiu USA uvádzame:

1. Odsudzujeme zavádzanie ciel ako nástroj obchodnej politiky

Zavádzanie jednostranných ciel Spojenými štátmi americkými považujeme za krok, ktorý oslabuje globálnu obchodnú stabilitu, poškodzuje dlhodobu budované obchodné vzťahy a vytvára neistotu pre podnikateľské prostredie. Globálny obchod totiž môže napredovať a prinášať prospech všetkým zúčastneným len vtedy, ak sú obchodné bariéry čo najnižšie a pravidlá čo najpredvídateľnejšie.

2. Dvojitý úder pre európskych a slovenských výrobcov

Slovenský priemysel čelí nielen riziku ciel, ale zároveň aj konkurenčnej nevýhode spôsobenej rozdielnymi environmentálnymi požiadavkami. Odstúpením USA od Parížskej klimateckej dohody sa znížila regulačná záťaž pre amerických výrobcov, čím sa vytvára nerovnováha. Naši exportéri sú teda pod tlakom nielen cenovej, ale aj regulačnej konkurencie.

3. Riziko prerozdelenia svetového obchodu a tlaku na trhy EÚ

Zavedenie ciel zo strany USA môže viesť k presmerovaniu exportu krajín ako Čína, Japonsko alebo Kórea na európske trhy, kde sa budú snažiť umiestniť svoje tovary. Takýto vývoj by mohol viesť k zaplaveniu trhu lacnými výrobkami, čím by sa znížil predaj domácich produktov, narušili dodávateľské reťazce a znížila investičná istota. Tlak na slovenský trh by sa tým výrazne zvýšil, a to nielen z európskej, ale aj z ázijskej konkurencie.

4. Európske investície do USA kompenzujú tovarovú nerovnováhu

Odmietame tvrdenie USA, že obchodné vzťahy medzi EÚ a USA sú nevyvážené. Zavedenie ciel zo strany USA je odôvodňované výlučne negatívnou tovarovou bilanciou, avšak nezohľadňuje obchod so službami ani skutočnosť, že doláre, ktoré americké firmy každoročne zaplatia za európsky tovar (v objeme minimálne 300 miliárd USD), európski investori opätovne investujú na americkom kapitálovom trhu – teda sa tieto prostriedky „vracajú“ späť do USA.

5. Výzva na posilnenie obchodných vzťahov EÚ s inými partnermi.

Diverzifikácia obchodných vzťahov je nevyhnutná pre stabilitu nášho hospodárstva. Podporujeme snahu EÚ o uzatváranie nových obchodných dohôd s dynamickými trhmi mimo USA, ktoré môžu slovenským firmám otvoriť nové príležitosti. Kľúčovým predpokladom úspechu je pritom stabilné podnikateľské prostredie s nízkou mierou regulácie a otvoreným prístupom k technologickému rozvoju.

B) Odporúčame vláde SR:

- aktívne komunikovať s Európskou komisiou a inštitúciami EÚ o dopadoch amerických ciel na slovenskú ekonomiku,
- zabezpečiť podrobné vyhodnotenie dopadov ciel na jednotlivé sektory hospodárstva,
- vytvoriť preventívny krízový mechanizmus na podporu exportérov postihnutých clami,
- prijať systémové opatrenia na zvyšovanie konkurencieschopnosti slovenských firiem, najmä v priemysle závislom od exportu.